

Втори день на Княжевацкия бой
22 VII 1876 г.
четвъртъкъ

Съ пукването на зората бѣхме на крака, но имаше такава мъгла, че не бѣше възможно да се разпознае нищо нито на сръбска, нито на турска страна. Въ около 8 часа мъглата се дигна и само тогава видѣхме противника пакъ на неговото старо мѣсто. Воеводата пакъ ме прати въ града съ рапортъ при г. Хорватовича и съ въпросъ: ще заемаме ли и понататѣкъ този връхъ или не. „Г. Хорватовичъ, ми каза воеводата, да постѣпи както намѣри за добре, но никога назадъ, а все напредъ“. Върнахъ се и доложихъ на воеводата,

— 49 —

Около 11 часа преди пладне почна стрелба, първо отъ нашата артилерия, а после почна и турската, колкото държеше цѣлата бойна линия около Княжевацъ, дълга 3 часа; на повече отъ сто мѣста се явиха орждия; отъ всѣки връхъ, хребетъ, отъ гората стреляха орждия. Презъ нашитѣ глави летѣха и сръбски и турски гранати. Въ около 1 часа следъ пладне турска конница нападна нашата пехота въ селото; сега почна жестока стрелба отъ орждия и пушки; веднага нашата батарея, която бѣше надъ селото, на каменистия хребетъ, се оттегли назадъ, на друго мѣсто, отгдето пакъ почна да сипе огънь. И турската артилерия мѣняваше позициитѣ си. Едва сега съгледахме, че отъ турския лагеръ се спустнаха шесть низамски дружини и жестоко нападаха нашата пехота при селото;

— 50 —

на нашата пехота бѣ изпратена помощъ, но докато да стигне, нашитѣ оставиха селото и се оттеглиха въ една гжста гора. Турцитѣ запалиха селото и поставиха свое знаме на онзи каменистъ връхъ, гдето бѣше нашата батарея по-рано.

Неприятельтъ се доближи до гората; сега нашитѣ жестоко ги дочакаха; нищо не можеше да се чуе отъ трѣсъка на орждията и пушкитѣ; стотина орждия и хиляди пушки изведнажъ гръмвеха и мислишъ, че ще пробиятъ небето.

Настѣпи нощта, а пушкитѣ и орждията не преставаха; едва въ 9 часа огъньтъ престана; всѣки остана на позицията си. Селото горѣше съ най-силенъ пламъкъ. Единъ противниковъ отредъ отъ две дружини се насочи влѣво, за да се яви въ тила на нашитѣ войски и да ги обкръжи; ние изсипахме жестокъ орждеенъ и пушеченъ огънь и така отблъснахме противника.

Веднага чухме сръбска трѣба да свири „назадъ“. Народната войска напустна гората, па трѣгна презъ лозята. Ние